

Majzner, Marek

Mgr inż. arch. Antoni Rogucki
Budowniczy Polski Ludowej i Płocka

Notatki Płockie 28/4-117, 65-67

1983

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Mgr inż. arch. ANTONI ROGUCKI

Budowniczy Polski Ludowej i Płocka

Dnia 3 grudnia 1983 roku zmarł wieloletni Dyrektor Przedsiębiorstwa Budownictwa Przemysłowego „Petrobudowa” mgr inż. arch. Antoni Rogucki. Po uroczystościach żałobnych w kościele św. Stanisława Kostki w Płocku — pogrzeb odbył się dnia 7 grudnia na Cmentarzu Powązkowskim w Warszawie. Spoczął w Alei Zasłużonych.

Mgr inż. arch. Antoni Rogucki urodził się dnia 18 czerwca 1909 roku w Morawcu na terenie dzisiejszej Czechosłowacji. W 1938 r. ukończył studia na Politechnice Lwowskiej i rozpoczął pracę w Mielcu. Kierował budową wytwórni samolotów i innych obiektów w Centralnym Okręgu Przemysłowym.

W czasie okupacji brał czynny udział w walce z okupantem na terenie województwa rzeszowskiego. W 1944 r., nazajutrz po wyzwoleniu Mielca, zgłosił gotowość pracy w budownictwie. Jego pierwszą budową powojenną był zrujnowany gmach szkolny zamieniony na szpital polowy. Zajął się ponadto odbudową zniszczonych domów i hal fabrycznych. Jednak małe miasto Mielec stawało się dla niego zbyt ciasne. Czuł się skrzepowany. Podjął więc decyzję wyjazdu do Wrocławia, bo Jego zdaniem, miasto to potrzebowało szczególnej pomocy. Był rok 1946. Ruiny pięknego, niegdyś ponad pół milionowego miasta, wywarły na przybyłym głębokie wrażenie. Został kierownikiem robót Wrocławskiej Dyrekcji Odbudowy. Była to gigantyczna praca przy odbudowie miasta zniszczonego w 80%. W gruzach leżał przemysł, zabytki, obiekty użyteczności publicznej.

Kierując odbudową stolicy Dolnego Śląska wykazał się wielkim talentem organizatorskim i fachową pomysłowością. Jego to zasługą jest uratowanie przed rozbiórką zabytkowego, romańskiego kościółka z XII w., gmachu sądu, muzeum, i wielu obiektów użyteczności publicznej oraz budynków mieszkalnych. Jemu także Wrocław zawdzięcza uratowanie pięknie złoconej i do dziś nie zmienionej w formie, mimo poważnych uszkodzeń wojennych, kopuły teatru im. Gabrieli Zapolskiej. Okres pobytu i pracy we Wrocławiu zdaniem inż. Roguckiego był bardzo ważny w Jego życiu. Oto Jego wypowiedź odnosząca się do okresu wrocławskiego: „nauczyłem się robić coś z niczego [...] Tam również mogłem nareszcie być razem z rodziną. Co prawda, rodzina nie miała ze mnie wiele pociechy, ale sam fakt, że była, miał dla mnie wielkie znaczenie. Tworzenie rodziny i budowa kraju: coś ważnego zaczynało się w moim życiu [...]”

W małym pokoiku dyrekcji spędzał inż. Rogucki wiele godzin, pochylony nad planem

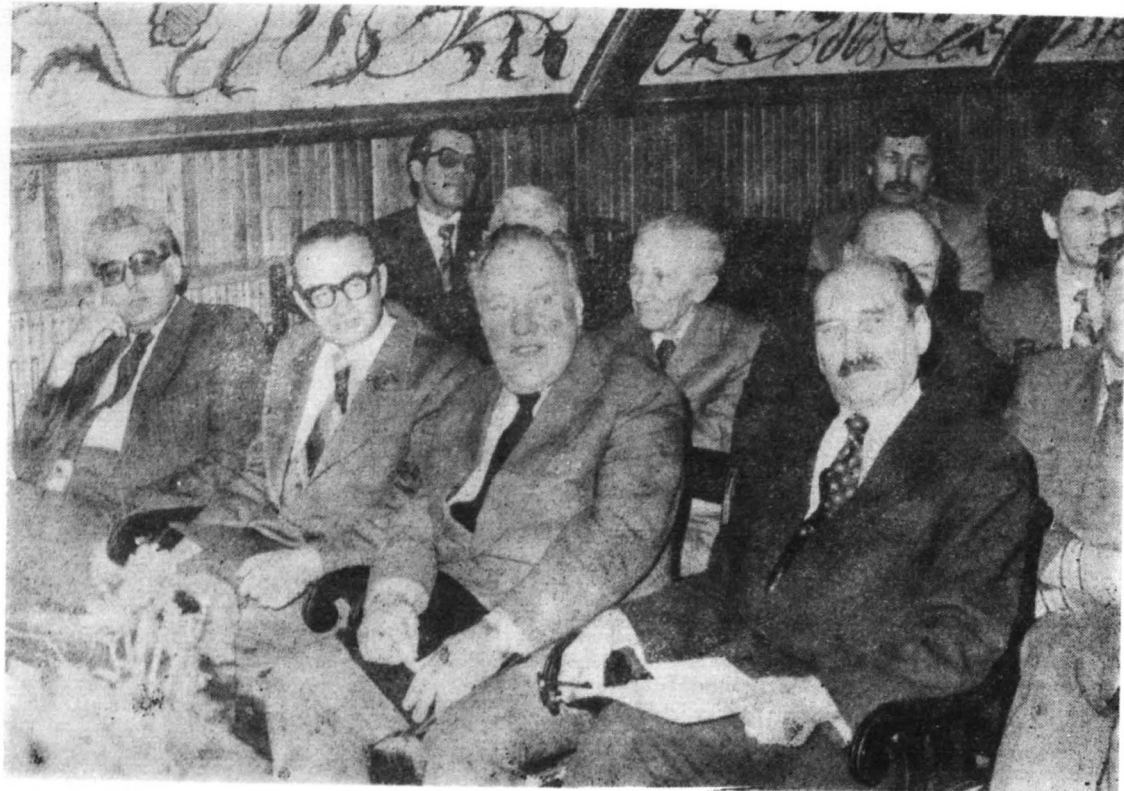

mgr inż. arch. Antoni Rogucki 1909—1983

Wrocławia. W miarę napływu coraz to nowych rzesz osiedleńców, rosły zadania, rozszerzał się front odbudowy, co zachęcało do jeszcze większego zaangażowania i wysiłku.

W roku 1948 Wrocław przygotowywał się do wielkiej ogólnopolskiej imprezy — Wystawy Ziem Odzyskanych. W pracach przygotowawczych do W.Z.O. nie mogło zabraknąć inż. Roguckiego. Otrzymał wówczas najbardziej odpowiedzialne zadania: wybudować Pawilon Przemysłu. Olbrzymią halę, najważniejszy obiekt W.Z.O., oddał w terminie. Pod koniec 1949 r. wyróżniony został Złotym Krzyżem Zasługi.

Po pięciu latach pracy we Wrocławiu, inż. A. Rogucki wykorzystał w 1950 r. propozycję wyjazdu do Nowej Huty, gdzie wówczas było najtrudniej, a roboty najwięcej. Z radością przyjął przeniesienie służbowe. Po krótkim kierowaniu Zarządem Budowlanym Nr 7, przydzielono Mu samodzielną placówkę — kierownictwo nowoorganizowanego Zarządu Nr 4. Był to 90-hektarowy teren przyszłej Koksochemii, gdzie pełnił funkcję Szefa Generalnego Wykonawcy. Teren położony na samym krańcu kombinatu, z dala od zagospodarowanych działek, wytyczyła wówczas na podkarpackich polach zaledwie paliki geodetów. Należało wybudować na tym obszarze około 100 obiektów.

Mgr inż. Antoni Rogucki uczestniczył i w życiu naukowym Towarzystwa Naukowego Płockiego, którego był przyjacielem. W dniu 28 marca 1980 r. wziął udział w dorocznym Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Towarzystwa. Na fotografii widzimy go w otoczeniu członków TNP. W pierwszym rządzie od lewej strony: mgr inż. Kazimierz Klęk — dyrektor naczelny MZRiP, poseł na Sejm, mgr Tadeusz Kołodziejak — wiceprezydent m. Płocka, mgr inż. Antoni Rogucki — przewodniczący Wojewódzkiego Komitetu Frontu Jedności Narodu, dr Kazimierz Askanas — wiceprezes TNP, prof. dr inż. Włodzimierz Kotowski — dyrektor naczelny Instytutu Ciężkiej Syntezy Organicznej „Blachownia”; w drugim rządzie: mgr inż. Zbigniew Hibner, Ignacy Sikorski (zastąpięty) — najstarszy członek TNP (od 1922 r.), dr Jan Kowalewski, doc. dr med. Aleksander Dawidowicz z AWF w Warszawie; w trzecim rządzie: dr Witold Lenart i mgr Kazimierz Urbański.

Nie przerażało to inż. A. Roguckiego. Dzień Jego pracy zaczynał się o 6.00 rano, kończył natomiast późną nocą. Tak było wówczas, na początku budowy i tak już pozostało do końca Jego zawodowej pracy.

W lipcu 1954 r. osiągnął upragniony cel. Koksochemia weszła do prób rozruchowych, a 15 sierpnia tegoż roku dała Hucie koks i dziesiątki produktów węglopochodnych. Za tę budowę Nowej Huty odznaczony został w 1954 r. Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski. Minęło pięć kolejnych lat i inż. A. Rogucki przeniósł się do Kielc, gdzie potrzebowano Go w Kieleckim Przedsiębiorstwie Budownictwa Przemysłowego. Zostaje tam Naczelnym Inżynierem, a kiedy to przedsiębiorstwo zaczęło dobrze prosperować, objął na sześć lat stanowisko Dyrektora Naczelnego Przedsiębiorstwa Budownictwa Przemysłowego w Krakowie. Pod Jego kierownictwem przedsiębiorstwo pobudowało i rozbudowało dziesiątki dużych zakładów przemysłowych, głównie w południowej Polsce, między innymi: kombinat obuwniczy w Nowym Targu, zakłady cementowe w Nowinach i Górcze, hutę szkła w Szpawkowej i Jaroszewcu, fabrykę lokomotyw „Fablok” w Chrzanowie, fabrykę rur azbestowocementowych w Szczucinie, zakłady gumowe

w Wolbromiu, fabrykę naczyń emaliowanych w Olkusz, fabrykę elektrod w Biegonicach i inne. W roku 1958 za tę działalność w woj. krakowskim odznaczony został Orderem Sztandaru Pracy II klasy. W Krakowie pozostał do lutego 1962 r.

Na terenie Mazowsza, w tysięcznym Płocku, w roku 1960 rozpoczęto budowę Mazowieckich Zakładów Rafineryjnych i Petrochemicznych — giganta polskiej chemii. Generalnym wykonawcą tej budowy było Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego „Petrobudowa” w Płocku. Dnia 15 marca 1962 r. Naczelnym Dyrektorem „Petrobudowy” został mgr inż. arch. Antoni Rogucki.

Od pierwszych dni pobytu w najstarszym grodzie Mazowsza zaczął dyrektor Antoni Rogucki tworzyć zespół ludzi młodych, zaangażowanych, często jeszcze bez doświadczeń, ale zapatrzonych w swego Mistrza.

Dyrektorem „Petrobudowy” był przez 15 lat, do roku 1977. Czego dokonał w tym okresie? Wybudował największy kombinat petrochemiczny w Europie: Mazowieckie Zakłady Rafineryjne i Petrochemiczne. Osobiście nadzorował prace budowlano-montażowe DRW I, II, III, IV, wszystkich instalacji petrochemicznych za wyjątkiem Olefin II i Tlenku Etylenu II. Każda

Dziedziniec Małachowianki — 7 czerwca 1980 r. Fragment Prezydium głównej uroczystości jubileuszu 800-lecia Małachowianki z udziałem Przewodniczącego Rady Państwa PRL prof. dr Henryka Jabłońskiego. Od lewej strony: prof. dr Maciej Żurowski, literat Stanisław Ryszard Dobrowolski, prof. dr Zygmunt Rybicki — rektor U.W., mgr Stanisław Łyłka, mgr Jan Gorczyca, mgr inż. Antoni Rogucki, plk prof. dr med. Zdzisław Ruszczyk, inż. Roman Siekierski, dr inż. Jakub Chojnacki, prof. dr inż. Władysław Fabiszewski, mgr Józef Świecik i dr Jerzy Książkowski.

instalacja, zbiornik, rurociąg, fundament, to owoc pracy Jego i tysięcy ludzi, którymi mądrze i dynamicznie kierował.

W początkach budowy i rozruchu kombinatu Płock potrzebował mieszkań dla wielu specjalistów przyjeżdżających z całej Polski. Jeszcze na długie lata przed opanowaniem budownictwa przez „wielką płytę”, w 1973 r. za sprawą Dyrektora Roguckiego została uruchomiona wytwórnia OWT, nota bene do dzisiaj służąca miastu. Z elementów pochodzących z tej wytwórni wybudowano cały Nowy Płock — osiedla: Tysiąclecia, Dworcowa, Międzytorze i aktualnie wznosi się nowe osiedle Podolszyce-Północ.

O tym, że żył problemami Miasta, świadczą obiekty infrastruktury, od budowy których nigdy nie stronił, a więc szkoły m.in. sławna 800-letnia „Małachowianka” — centralny obiekt zbudowany w Płocku dla uczczenia Tysiąclecia Państwa Polskiego, domy kultury, hotel „Orbis-Petropol”, Dom Technika, szpital im. prof. Marcina Kacprzaka na Winiarach i wiele innych obiektów służących społeczności Płocka i regionu.

Będąc Dyrektorem płockiego przedsiębiorstwa nigdy nie pozostał obojętny na gospodarcze problemy kraju. Pod jego kierownictwem załoga „Petrobudowy” realizowała Fabrykę Farb i Lakierów we Włocławku, Odlewnię Żeliwa w Kutnie, zamrażalnię owoców i warzyw „Hortex” oraz Elewator Zbożowy i Zakłady Cukiernicze „E. Wedel” w Płońsku, Rafinerię Północ w Gdańsku, Słodownię w Sierpcu, Fabrykę Wentylatorów „Konwektor” w Lipnie.

W samym Płocku rozbudowa przemysłu również nie odbywała się bez udziału dyrektora

A. Roguckiego, a każdy Jego pobyt na budowach: Fabryki Maszyn Żywnych, Zakładów Mięśnych, Zakładów Dzierwiarskich „Cotex” i innych, pozostawiał na nich ślad w postaci nowych metrów sześciennych murów, dodatkowo zmontowanych prefabrykatów, nowego odcinka drogi, bo umiał słowem a często i własną pracą fizyczną poderwać ludzi do dodatkowego wysiłku na rzecz realizacji zadań.

Swoim własnym niepowtarzalnym stylem pracy, swoistym sposobem kierowania i współżycia z ludźmi, zjednał sobie sympatię i przywiązanie niezliczonej rzeszy współpracowników. Był nauczycielem i wychowawcą wielu pokoleń techników i inżynierów. Służył im zawsze dobrą radą, opieką i pomocą.

Dyrektor A. Rogucki zawsze swą pracą zawodową łączył z dużym zaangażowaniem społecznym w środowisku. Był wieloletnim radnym MRN i WRN w Płocku. Będąc już na emeryturze, pełnił funkcję Przewodniczącego Wojewódzkiego Komitetu Frontu Jedności Narodu. Przez wiele lat angażował się w działalność Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa. Współpracował i był przyjacielelem Towarzystwa Naukowego Płockiego.

Mgr inż. arch. Antoni Rogucki całą swoją energię, zdrowie i życie poświęcił pracy w służbie dla Ojczyzny. Trud i ogromny wysiłek został ukoronowany przyznaniem Mu w 1969 roku przez Radę Państwa najwyższego odznaczenia państwowego, tj. Orderu Budowniczych Polski Ludowej.

Odszedł od nas na zawsze Człowiek, ale Duch Jego i pamięć o Nim pozostaną między nami na stałe.